

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2016/308-2/FD V 2/GHA

01.02.2016

Spørsmål nr. 478 til skriftlig besvarelse om utviklingen på andel ansatte og vernepliktige i Forsvaret stasjonert i de tre nordligste fylkene fra 1980-tallet frem til i dag

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 25. januar 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om utviklingen på andelen ansatte og vernepliktige i Forsvaret stasjonert i de tre nordligste fylkene fra 1980-tallet frem til i dag.

Jeg oppfatter at det til grunn for spørsmålet ligger en grunnholdning om viktigheten av å prioritere Forsvarets operative evne og virksomhet til Nord-Norge. Dette er et syn jeg deler, og det er derfor meget viktig at vi har dette som bakteppe når vi utvikler Forsvaret videre. Forsvaret på 1980-tallet var svært ulikt det vi har i dag. På det meste kunne Forsvaret mobilisere nærmere en halv million personell innenfor rammen av mobiliseringsforsvaret. Forsvarets avdelinger, enheter og fartøyer skulle ved mobilisering klargjøres, for så å bli overført til operasjonsområder etter behov. Mange slike enheter ble satt opp i Sør-Norge, men de var forutsatt å kunne bli overført til Nord-Norge i en krigssituasjon. Mange av årsverkene inngikk i en kadre, og hadde i seg selv liten operativ verdi uten at mobilisering var iverksatt.

Å foreta en sammenligning av dagens andel årsverk og vernepliktige i de tre nordligste fylkene med det vi hadde tilbake på 1980-tallet, vil være meget krevende. For det første har ikke Forsvaret digitalisert datagrunnlag for denne perioden. For det andre ville en slik sammenligning gi begrenset grunnlag for å sammenligne forsvarsevnen i dag med det vi hadde den gang. Det finnes ingen beregning på hvordan omstillingen i Forsvaret har slått ut i fordelingen av Forsvarets ansatte og vernepliktige mellom landsdelene fra 1980-tallet frem til i dag. Imidlertid vil jeg minne om at omstillingen av Forsvaret i stor grad har medført nedleggelse av avdelinger i Sør-Norge. Kongsberg og Ringerike er eksempler på forsvarskommuner der virksomheten i dag er betydelig redusert. Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK) i Stavanger ble lagt ned og Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) etablert på Reitan i Bodø. Det har vært bred enighet om å prioritere Nord-Norge i forsvarsomstillingen.

Forsvaret gjennomførte en stor omstilling i perioden 2000–2005 hvor antall ansatte ble redusert med ca. 5000. Tallene Forsvaret har fremskaffet indikerer en liten økning i andelen ansatte og en betydelig økning i andelen vernepliktige i de tre nordligste fylkene i perioden etter denne omstillingen. Tallgrunnlaget og datakvaliteten for denne perioden anses av

Forsvaret å være utfyllende nok til å vise trenden i utviklingen. En sammenligning mellom 2005 og 2015 viser følgende tall for de tre nordligste fylkene sammenlagt:

Forsvaret	Militært tilsatte	Sivilt tilsatte	Vernepliktige	Totalt
Antall i Nord-Norge 2005	3579	1695	3964	9238
Prosentandel i Nord-Norge 2005	30,67	25,64	43,35	33,60
Antall i Nord-Norge 2015	3637	1312	3492	8441
Prosentandel i Nord-Norge 2015	30,49	24,08	43,74	33,29

Fra 2005 til 2015 har antallet Forsvarets militært ansatte stasjonert i de tre nordligste fylkene økt i faktiske tall, men prosentandelen i 2015 er fortsatt svært lik den fra 2005. Antall vernepliktige har gått noe ned, men prosentandelen i 2015 er svært lik den fra 2005. Årsaken er at antallet vernepliktige i Forsvaret har gått ned, og er erstattet av flere vervede soldater.

Med hilsen

Ine Eriksen Søreide